

ACC. N:R

M. 6570:1-16.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Småland.

Upptecknat av: Carl Viking,

Härad: Upplandinge.

Adress: Turåkra nr Kråksmåla.

Socken: Ålgö.

Berättat av: F. L. Laft. Erik Jansson.

Uppteckningsår: 1940.

Född år 1882 i Ålgö socken.

Uppteckningen berör mina egna
upplevelser så långt jag med visshet
minnes t. o. m. oönskade uppteck-
ningsår.

Vol: 1.

Sidor 1-16.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 6570 : 1.

Landskap: Småland.

Härad: Elfsjödinge

Socken: Ålgö.

Uppteckningsår: 1940.

Upptecknat av: Carl Viking,

Adress: Furåkra, Kräkshult

Berättat av: F. d. Lantbr. Inspektör J. Gustavsson.

Född år 1874 i Ålgösocken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Enligt mina föräldrars uppgifter, så är jag född en söndagsmorgon kl. 2. Min födelseby, heter Kräkshult, belägen i södra delen av Ålgösocken, Kramobergs härad. Här blev mig mig människovärdet bekant den 13/9 1874. Nu jag är s. k. "Söndagsbarn" och tillika tilldelad "Olycksnumret 13." får jag givetvis intet för, men min levnadsdag och mina erfarenheter av andel och gäll hava icke varit varken flera eller färre än, som de flesta i min omgivning. Att jag måst underteckna den gamla, bibliska, uppmaningen "Med bekymmer skall du vandra dig på jorden i alla dina livsdagar," för-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 6570:2.

Landskap: Småland.

Härad: Upplandinge.

Socken: Sölghult.

Uppteckningsår: 1940.

Upptecknat av: Carl Viking

Adress: Turåkra "Kråkskuta".

Berättat av: F. d. Lantbr. Insp. Jönsson.

Född år 1892 i Sölghult socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

de jag förvissa ej vara ensam om. Mina an-
språk på livet har jag sträckt dithän, "ett
enkelt, men eget hem under vars tak
varn förståelse ett hjärta klappar mig
till mötes." Detta mål har jag för länge-
sen nått. Min önskan är i fortsättningen
den, att i den ringa mån jag mäktar
gagna det land, som vi "Svenskar kalla
Sverige", i första hand att till kommande
släkten bevara arvet "den gamla, svenska
folkkulturen"; då känner jag, att mitt
liv ej är gavlöst förnött. Så vågar jag hop-
pas att den svenska jord, som gämnar mi-
na fäders stoft, skall när min dag är

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 6570:3

Landskap: Småland.

Upptecknat av: Carl Viking

Härad: Uppvidinge.

Adress: Furåkra, Kråksmåla.

Socken: Ålgö.

Berättat av: F. d. Lärkr: Gust Yonson.

Uppteckningsår: 1940.

Född år 1882 i Ålgö socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

att bjuda en fristad åt mig bland de som
ställt mig nära och varit mig nära! Så
må då även detta ringa upptecknings-
arbete i sinam tid vittna om honom, som
velat så mycket, men förmått så litet
för Ländernas land Gjerje. Unga, ruente,
man och kvinna!! När du en gång läser
dessa uppteckningar, gör det listet med
dig själv, men gör det ärligt, "Var och för-
bliv svensk." Så skole jag i fortsättningen
våga hoppas, att du med vänlig hand
byter en blomma till den namnlän-
kullen, sedan en sista klacktan förklän-
at däröver! —

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 6570:4

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking
Härad: Upplandinge Adress: Furåkra "Klekensnäs"
Socken: Älgkult. Berättat av: F.d. Lantbr. Yrak Jansson.
Uppteckningsår: 1940. Född år 1829. i Älgkultsocken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Min fader var F.d. Lantbruk: Yrak Jansson 4.
född den 28/1. 1829. i byn Björkebo, Älgkults-
socken, Kronobergs-Län. Söd 1889. den 27/10
kl. 6. em. Vigd till den sista vilan den 7/11. 1889. i
Älgkults griftgård kl. 5. em. Min far hade
2. bröder och en syster. Äldst var F.d. Lantbr.
Nils Jansson, född i Björkebo den 6/3 1811. i Älg-
kultssocken, Kronobergs-Län. Söd den
8/11. 1892. Sammanskides. Näst i ordningen kam-
mer F.d. Lantbr. Gustav Jansson. Född 1814.
den 3/5. i Björkebo, Älgkultssocken, Kronobergs-
Län. Söd den 4/4 1897. i Uvanäs sammanskides.
Så systeren Kajsa Lisa Janssdatter. Född 1818. i
Björkebo, Älgkultssocken, Kronobergs-Län.

Skriv endast på denna sida!

M. 6570:5

ACC. N:R

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking
 Härad: Uppvidinge. Adress: Furåkra i Kråksmåla.
 Socken: Håghult. Berättat av: F.d. Lantbr. Erik Jansson.
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1892 i Håghultssocken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Söd sam Lantbrukarenka 1896 i Suleby, (S.
 sammastädes. Min farfar hette Jan Nils-
 son, Född 1770 i Krokshult, Håghultssocken.
 Kråksmåla-län. Söd 1845 i Björkebo sam-
 mastädes. Hans hustru och bröder voro F.d.
 Lantbruk: Gustav Nilsson född 1774 i Krok-
 shult, Håghultssocken, Kråksmåla-län, Söd
 1849 i Branthult, Kråksmåla socken, Kalmar-
 län. Vidare F.d. Lantbr: Per Nilsson, Född
 1780 i Krokshult, Håghultssocken, Kråks-
 måla-län. Söd 1861 i Krokshult, sammastä-
 des. Dessas 3 bröder voro nämligen F.d. Lantbr:
 och riksdagsmannen Nils Bengtsson. Född
 1744 i Krokshult, Håghultssocken, Kråksmåla-

Skriv endast på denna sida!

ACC. Nr

M. 6570:6

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking
Härad: Uppvidinge. Adress: Furåkra ^m Kråkshult.
Socken: Ålgshult. Berättat av: F. d. Lantbr. Yrak Jansson.
Uppteckningsår: 1940. Född år 1822. i Ålgshultssocken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Län. Söd. 1815. sammanstädes. — Min fader, C.
Yrak Jansson kom, som 24-årig dräng
till sin farbroder Per Nilsson i Kråkshult,
Nilssons hustru Kette Lena Kajsa Samuels
dotter, född 1797. i Södershults Backagård i
Ålgshultssocken, Kråkerbergs-län. Han var
cirka 17 år yngre än sin mår och överlevde
han som betydligt, så han dog i Kråkshult 1877.
I sitt äktenskap hade dessa makar 3 barn
Sonen Per, som dog vid 3 års ålder, så dottern
Lena, som dog vid 16-års ålder, äldst var
dottern Anna Stina Perdotter. Hon blev
hustru åt min fader i hans första äkten-
skap, men det blev efter 7 års samvaro av

Skriv endast på denna sida!

M. 6570 : 7

ACC. N:R.

Landskap: Småland.
 Härad: Uppsvidinge.
 Socken: Jäghult.
 Uppteckningsår: 1940.

Upptecknat av: Carl Viking
 Adress: Furåkra, "Kräksmåla."
 Berättat av: Lantbr. Yrak Jansson.
 Född år 1892. i Jäghultssocknen.

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

döden upplöst by han dag i magkraft.
 Men i detta äktenskap föddes tre döt-
 rar. Min äldsta s. k. "halvsyster" Emma Au-
 gusta Yraksdotter var född 1867 i Kröks-
 hult, Jäghultssocknen Kramobergs-län. SöS
 1839. i gården Lundby Sammaröd. Hon var
 gift med F.d. Lantbr. Fridolf Yraksen, ä-
 ven han från Krökskult och son till
 Lantbr. Yrak Jansson "den äldre." Dessa ma-
 kar hade i sitt äktenskap 10 barn var-
 av 8 nått mogen ålder. Min andra "halv-
 syster" heter Anna Theolinda Yraksdot-
 ter, är född 1869 den 9/12. Sammaröd.
 Hon är gift med F.d. Lantbr. Alfred

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M 6570: 8.

Landskap: Småland.

Härad: Uppvidinge.

Socken: Ålgård.

Uppteckningsår: 1940.

Upptecknat av: Carl Viking.

Adress: Furåkra, Kråksmåla.

Berättat av: F. S. Lantbr. Nils Jansson.

Född år 1822 i Ålgård socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Jansson i Kråksmåla socken, adr: Barka (8.
bo, Ålgård. Dessa makar hava i sitt äk-
tenskap blott haft dottern Elin. — Efter att
min far varit änklings många år, så gifte
han sig för andra gången. Min moder hette
Johanna Sofia Eklandsdatter, hon var född
i Hageskrub, Ålgård socken, Kronobergs-län
den 2/2 1846. I detta äktenskap vart 2. barn.
Nämligen meddelaren, som är äldst, min
Soppan är (Karl Hugo Gustafsson.) Min
broder heter Erik Valfrid Engelbert, han är
född den 7/8 1876 och boende i Byggn Brant-
hult, Kråksmåla socken. — Min mormor,
den gamla traditionsbäranden Susanna

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 6570 : 9.

Landskap: Småland.
Härad: Elfsvidinge.
Socken: Högshult.
Uppteckningsår: 1940.

Upptecknat av: Carl Viking
Adress: Furåkra, Kråksmålaracken.
Berättat av: F. d. Lantbr. Gust Yansson.
Född år 1822, i Högshultsacken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Erlandsdotter var född Nyårsmatten 1800 (?)
i Hageskruv, Högshultsacken, Kramfors-län.
Hon dog i Fröske samfundets 1^{sta} sän-
dagen ^{i advent} 1876, i sitt 76-^{ste} år. Lunnadstär och vilar
på Högshults gamla griftgård. Obs! Jag får ej
förglömma att min mor överlevade min far i
22½ år. Hon dog måndagsmorgonen den
11 november kl. 4. 1918, och begravdes på föl-
jande söndag (Sommarsöndagen) i Högshults-
nya kyrkogård. — Min mormors man
hette Jon Erland Erlandsson. Han var från Frös-
ke-Brogård i Högshultsacken och var rik, han
blev storbonde i Hageskruv, men genom besigt
levarna, så vanskäpte han sig och var fattig, så

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 6570:10.

Landskap: Småland.
Härad: Uppvidinge.
Socken: Högshult.
Uppteckningsår: 1940.

Upptecknat av: Carl Viking.
Adress: Suråkra, Kråksmåla.
Berättat av: Lantbr.: Erik Gustaf.
Född år 1822 i Högshults socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

gården måste säljas. Han fick sam¹⁰
många andra göra den bittra erfaren-
heten att druckenskap kläder i kassor och
en förtidig grav. men hans svyskan i Bra-
gård hjälpte honom pengar till en liten sta-
ga i Fröske-Nylund i Högshults socken. Han
"blev såsom en andras legadrängar,"
ty vid fäderneshemmet "lärs med in-
gen fader reda att mottaga den "förla-
rade kauen." Morfar blev ej så gam-
mal i Fröske, men fattigdammen
satte ämnuslång den hämska på Mor-
fars fötter att han inte direkt (om och
smärkamt sagt) indirekt mest i drin-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M 6570 : 11.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking.
Härad: Uppvidinge. Adress: Furåkra, Träksnåla
Socken: Ålgö. Berättat av: F. d. Lantbr. Ysak Jansson.
Uppteckningsår: 1940. Född år 1889 i Ålgöbocker

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

korens grav. Dessa makar hade i sin
äktenskap 7 barn 2 pojkar och 5 flickor,
vilka alla utom sonen Carl nådde
mogen ålder. Bländ denna barnakull
var min mor yngst. — Mormor min
var en duktig kvinna, som på flitig
och sparsam i förening med en sann
Gudsfruktan födde och uppfostrade sina
6 mindreåriga barn, ty på den tiden hette
det för fattiga hos oss mera än nu, "Hjälp
dig själv, så hjälper dig Gud." Hon spann
och vävde och stickade och lärde barnen
arbeta. Sina alster sålde hon i byderna. Det
var under dessa hennes vandringar hon in-

Skriv endast på denna sida!

M. 6570 : 12.

ACC. N:R

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking
 Härad: Uppvidinge. Adress: Furåkra, Präkkmåla.
 Socken: Högshult. Berättat av: F. d. Lantbr. Inspektör J. Jansson.
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1822 i Högshults socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

hämtade sina många sägner, som nu (12.
 b. a. kommer dotterns sven (upptecknaren) rikt
 till del. Mormor var på sin tid "hemmets
 tidning, och radio, men han var också ett
 rättsmänn för Kristlig tro och levande. Tal-
 trängd var ej mormor, men när det gällde
 berätta, så kunde han det med kläm.
 Kennas valspråk var "Bed och arbeta, spara
 och var förnöjd." En lat människa kände
 hon aldrig. Jag minnes som det hänt i
 går vilken lära jag fick, då jag klagade
 över att ut på lägen & "pråkka i otta", men
 det var kanske inte så underligt, då jag
 knappt fyllt 10 år, när farmin sat

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 6570: 13

Landskap: Småland.

Härad: Uppvidinge.

Socken: Högshult.

Uppteckningsår: 1920.

Upptecknat av: Carl Viking

Adress: Furåkra, "Kråksmåla".

Berättat av: Ed. Lantbr: Yrak Jansson.

Född år 1892, i Högshults socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

te en liten slaga i min hand, och vi skulle^{13.}
börja "Hä i Laen" kl. 2 om morgnarna.
Så sade mormor till min far; "Så ä rätt
å dej Yrak att du håller dia barn kar-
bete, vejan ska böjas men han ä grän, så
blir han pager & skän." Till mig sade han,
"Kom ihj pojke att om du får leva & väta
opp i värda att du skäde ä fliti i din kat-
telregärning & pliktroen, så får du litt
nödbräst, för sir du, en Latet man kan
får lägga sin late arm på sin samme
barn." Så läd mormor låta ifråga.
"Så förstod jag intet innebörden av dina
utdrag, men stor tack du kära oförgläm-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 6570:14

Landskap: Småland

Upptecknat av: Carl Viking

Härad: Uppvidinge

Adress: Furåkra "Kråksmåla"

Socken: Flghult

Berättat av: Lantbr: Yrak Jansson ¹⁹⁴⁰

Uppteckningsår: 1940.

Född år 1892. i Flghult socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

da; du var sannoligen ingen ruckfull ¹⁴mor!
 Egen reflex: Någon skulle möjligen
 tycka i denna bespisiska tid att följande
 önskan ej är manlig, men om jag blott
 ännu en enda timma finge som den f.d.
 9-årige pyssen stå vid din ^{skän} en höstaplan
 vid brasan i barndansrummet och lyssna
 till dina uttåg om "jättar och troll och
 näckens spel i strömmen och om bläcklös-
 da Elvors dans i sagospunnen mid-
 sommarsatt. om trollens dryckesgillen under guld-
 stötkad klippa i julematten och om skog-
 råvans ibfundiga spel med kotare, fjärbrä-
 nare, skyttar och fiskare, då han påkte loc-

Skriv endast på denna sida!

M. 6570: 15

ACC. N:R

Landskap: Småland.
 Härad: Elfvridinge.
 Socken: Råghult.
 Uppteckningsår: 1940.

Upptecknat av: Carl Viking
 Adress: Furåkra, "Kråksmåla".
 Berättat av: F.d. Lantbr. Yrak Jönsson.
 Född år 1876 i Råghultssocken

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ha dem till riinnlig kärlek."— Sock mäst (15.
 tack för den stunden, då du på mina
 kläppar lade den kända barnabännen "Gud,
 som haver barnen kär." Den reskostn har
 räckt och räcker livet ut, denna kärlekens
 ledstjärna har på äldre dagar hjälpt din "Bor-
 pojke" att undvika de spösterkvar varöver
 han så ofta i unga år snarade, oförglöm-
 da, vi ses åter vill Gud.

Obs! den 4/6 ¹⁹⁴⁰ sammankräffade jag med
 93-åriga minnesgoda Lantbrukare enkan
 Matilda Svensdatter, adri. Lindskult, "Kråks-
 måla. Hon kände mormor från sin barn-
 dom. Bemälda Enkefru Svensdatter, är

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R N. 6570:16

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking
 Härad: Uppvidinge. Adress: Laråkra² Kråkmåla.
 Socken: Ålgö. Berättat av: F.d. Leufv. Erik Jansson.
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1846. i Ålgö socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

är född 1846. i byn Långaskruv i Ålgö socken.
 Lännebergs-Län. En sven datter var "Läskam-
 rat" = (konfirmationskamrat) med min mor.
 Vi "Läste fram oss för Prosten Thelander i
 Ålgö." sade "Mor Mathilda. Hon hade hört
 av mormornin att hennes försäldras kam-
 mit från Lännebergs socken till Kage-
 skruv i Ålgö och någon gång i tiden
 skulle den kammit till Lännebergs
 från Hallands trakten; och här förlorade
 jag spåret på mödresidan. Min mormor
 hade 2. Bröder Carl och Per, som varit med i
 Lännebergs 1809 dit var jag. Carl "föp dänst", men
 Per kom hem och blev soldat för Kageskruv
 under soldat

Skriv endast på denna sida i markerat "Korparel Skruv."